

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Commissie OCW
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 20 februari 2024

Onderwerp: aandachtspunten voor het debat over leraren

Geachte leden van de commissie Onderwijs,

Op woensdag 28 februari spreekt u met beide onderwijsministers over de aanpak van het lerarentekort. In aanloop naar dit commissiedebat vragen de PO-Raad en VO-raad aandacht voor twee specifieke punten.

1. Deltaplan noodzakelijk

Onlangs heeft uw Kamer de motie Pijpelink (kamerstuk 36420 VIII nr 60) aangenomen. Hierin verzoekt u het kabinet te komen tot het zwaarst denkbare plan tegen het lerarentekort voor de duur van minstens 15 jaar.

De inhoud van de aangenomen motie is in lijn met de oproep van de sociale partners in het primair en voortgezet onderwijs om samen met het onderwijsveld tot een verbreding en intensivering van de bestaande aanpak lerarentekort te komen. Wij vragen uw Kamer hierop door te pakken.

We kunnen de kwaliteit van het onderwijs en de basisvaardigheden alleen verbeteren wanneer er voldoende, goed opgeleide leraren zijn. Dit vergt een samenhangend plan over meerdere kabinetsperiodes heen, waarbij het cruciaal is dat de politiek dit plan ook op de lange termijn blijft steunen. Een plan dat het vak van leraar en schoolleider aantrekkelijk maakt, door een goed salaris, goede en gezonde schoolgebouwen, voldoende tijd om het vak uit te oefenen en te professionaliseren en waarin autonomie van en vertrouwen in de leraar voorop staat.

2. Onderzoek doelfinanciering

In opdracht van de PO-Raad en VO-raad heeft onderzoeksbureau AnderssonElffersFelix (AEF) de omvang en effecten van doelfinanciering in het funderend onderwijs in kaart gebracht. Doelfinanciering, waaronder subsidies, vormt een steeds groter deel van de totale inkomsten van scholen. Percentages van 10 tot 20% van de totale financiering zijn inmiddels gebruikelijk. Uitschieters van 30% komen ook voor.

De toename van de doelfinanciering, vaak op tijdelijke basis verstrekt, zorgt ervoor dat er van teveel kanten wordt gestuurd ('sturingsoverload') en staat meerjarig begroten in de weg. Tijdens de begrotingsbehandeling noemde een aantal woordvoerders dit ook wel '*subsidieconfetti*'.

Uit het onderzoek blijkt dat onder bepaalde omstandigheden doelfinanciering wel werkt; bijvoorbeeld bij spaarzaam gebruik en bij inzet als aanvulling op de kerntaken van het onderwijs en verstrekt voor een langere periode.

Wanneer doelfinanciering niet proportioneel wordt ingezet – en dit is de laatste jaren het geval – springen vooral de negatieve effecten in het oog, zoals de onmogelijkheid om met tijdelijke financiering personeel een vast contract te geven, een toenemende concurrentie tussen scholen om personeel aan te trekken en groeiende inzet van commerciële (uitzend)bureaus. Scholen ervaren door veel bestedingsvoorschriften en regels bovendien onaanvaardbaar hoge administratieve lasten.

Het onderzoek vindt u in de bijlage. Wij hopen dat u deze urgente punten meeneemt in het debat.

Met vriendelijke groet,

Freddy Weima
Voorzitter PO-Raad

Henk Hagoort
Voorzitter VO-raad